

І сукому наукайтець, Свого не цурайтець... Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

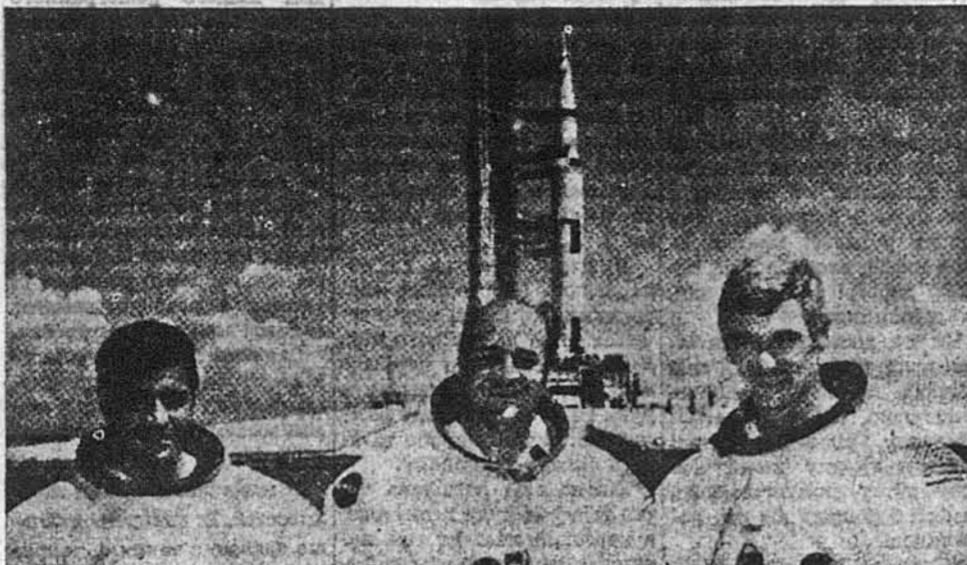

Федерція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07305 (201) 434-0237 434-0807

РІК LXXIX. Ч. 232. TWO SECTIONS (SECTION I) ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК. СУБОТА, 16-го ГРУДНЯ (DECEMBER) 1972. No. 232. VOL. XXIX.

АСТРОНАВТИ З „АПОЛЛО 17” ЗАКІНЧИЛИ МІСЮ НА МІСЯЦІ ТА З'ЄДНАЛИСЯ З КОМАНДНИМ КОРАБЛЕМ ДЛЯ ПОВОРОТУ НА ЗЕМЛЮ

Гюстон. — Астронавти з „Аполло 17” закінчили в четвер, 14-го грудня, свою місію на Місяці та з'єдналися із своїм командним космічним кораблем, який кружляв в орбіті довкола Місяця, щоб повернутися на Землю.

Астронавти з „Аполло 17” перед відльотом на Місяць. На фото (зліва): астронавт-науковець д-р Гаррісон С. Шмітт, командор Роналд І. Еванс та капітан Юджін А. Сернан.

ти на телевізії, передаваній апаратурою залишеною на поверхні Місяця та керуваною із Землі. „Ми в дорозі” — повідомив капітан Сернан, як він із д-ром Шміттом піднісся у своїй модулі, яка о год. 8:04 з'єдналася із своїм матірнім кораблем, що ним командир Роналд Іванс кружляв в орбіті довкола Місяця, та за кілька хвилин перейшли тунелем з модуля на командний корабель. Тоді модуль відлучено від командного корабля і вона впала на поверхню Місяця.

Хуан Перон вїхав з Аргентини Буенос Айрес. — Після 28 днів побуту в Аргентині та інтенсивної закулісної політичної діяльності кол. аргентинський диктатор Хуан Перон, який тільки що повернувся з екзилу, вирішив поновити вїхати на чужину, з'явившись, що його дальше перебування в Аргентині не приведе до ніякої позитивної розв'язки.

Міжурядова комісія протривить планові зменшення податків від реальностей

Вашингтон. — Група репрезентантів федерального, стейтових та місцевих урядів чи управлінь негативно поставилася до ідеї президента Річарда Ніксона, за якою федеральний уряд мав би давати фінансову допомогу шкільництву на місцях, щоб місцеві уряди могли зменшити податки від реальностей.

ЗСА ДАДУТЬ ПРАВО АЗИЛУ В. ЧАЛІДЗЕ; МОСКВА ЗАЙМАЄ СТАНОВИЩЕ

Вашингтон. — Державний департамент поінформував, що у випадку, коли Валерій Чалідзе, якому советська влада відбрала право громадянства, захоче отримати в ЗСА, то американський уряд таке його бажання позитивно розгляне.

Валерій Чалідзе.

ними традиціями на шляху свого розвитку. Немає чогось такого як свобода в загальному, чи демократія в загальному".

Стан здоров'я Гарі Трумана погіршується

Канзас Сіті. — Стан здоров'я 88-річного кол. президента ЗСА, Гарі Трумана швидко погіршується.

ЗСА і Захід співвідповідальні за долю дисидентів в СССР

Нью Йорк. — Позбавлення прав громадянства Валерія Чалідзе і вистік про розправу советського режиму з дисидентами, про що широко інформувала преса, зрушили публічну опінію, змусили чому дав найповніший американський щоденник „Нью Йорк Таймс” у своїй редакційній статті з 15 грудня п. н. „Відвага та переконання”.

Франція лякається поменшення ролі Європи внаслідку згоди ЗСА і СССР

Париж. — Французький президент Жорж Помпідю закликає до посилення наряди з союзниками Франції у 1973 р., щоб з'ясувати різні сумніви, які виривають у зв'язку із зміненою ситуацією у світі.

НОВЕ ВИДАННЯ САМВИДАВНОЇ РОСІЙСЬКОЇ „ХРОНІКИ ПОТОЧНИХ ПОДІЙ” ШИРОКО ІНФОРМУЄ ПРО ДИСИДЕНТСЬКИЙ РУХ ТА РЕПРЕСІЇ В УКРАЇНІ

Нью Йорк. — Тут одержано чергове 27 число „Хроніки поточних подій”, яке появилось російською мовою в СССР з датою 15 жовтня 1972 року. Ціле число „Хроніки” присвячене фактам переслідування дисидентів в СССР, при чому найбільше місця відведено репресіям в Україні.

ЗАСУДЖЕНІ І АРЕШТОВАНІ В УКРАЇНІ

- „Хроніка поточних подій” з 15 жовтня 1972 р. подала інформації про засуди і арешти таких українських культурних і наукових діячів: Олександр СЕРГІЄНКО, 7 років таборів суворого режиму і 3 роки заслання; Іван КОВАЛЕНКО, 5 років таборів суворого режиму і 3 роки заслання; Зіновій АНТОНЮК, 7 років таборів суворого режиму, 3 роки заслання; Василь СТАС, 5 років таборів суворого режиму, 3 роки заслання; Володимир РАКЕЦЬКИЙ, 5 років таборів суворого режиму;

ХРОНІКА ПОТОЧНИХ ПОДІЙ

(Переклад з російського) Випуск ч. 27. 15 жовтня 1972 р.

Кожна людина має право на свободу переконань і на вільне висловлення їх; це право включає свободу без перешкод додержуватися своїх переконань і свободу шукати, одержувати й поширювати інформацію та ідеї будь-якими засобами і незалежно від державних кордонів.

Загальна Декларація Прав Людини, ст. 19

РЕПРЕСІЇ В УКРАЇНІ. — Події в Литві. — Переслідування кримських татар. — У в'язницях і таборах. — В психіатричних лікарнях. — Листи і заяви. — В Комітеті прав Людини. — Нові зізнання з ленінградського „літакового” процесу. — За матеріалами газетних статей. — Кінець Другої школи. — Короткі повідомлення. — Новини Самвидаву. — Виправлення і доповнення.

Рік видання п'ятий.

РЕПРЕСІЇ В УКРАЇНІ

У червні-вересні 1972 р. в Україні переведено судові процеси над учасниками національного і демократичного руху. Основний матеріал обвинувачення — Самвидав, іноді уєні вислови. Обвинувальна стаття — 62 КК УРСР (відп. ст. 70 КК РРФСР). Слідство почалося в січні - березні 1972 р. (див. „Хроніки” чч. 24, 25).

СУДОВІ ПРОЦЕСИ В КИЄВІ. У червні відбувався суд над Олександром Сергієнком („Хр.” ч. 24), 40 років, (Продовження на 4-ій стор. „Укр. Тижневика”).

Table with 2 columns: Description of Ukrainian studies and their cost. Includes 'На встановлення трьох катедр потрібно \$1,800,000.00' and 'Останньо влігнуло \$ 9,400.00'.

Більші пожертви зложили: д-р Володимир Онуферко, Джерзі Сіті, Н. Дж. і пожертва з Вінніпегу, Канада — по 1,000.00 дол. По 500.00 дол.: Роман Будзак, Детройт; 83-ній Відділ Союзу Українок Америки в Нью Йорку, Н. Й. По 200.00 дол.: Анна і Михайло Венгер, Бронкс, Н. Й. та Анна і Іван Заблоцькі, Детройт. Марія і Іван Пасічник, Клівленд — 180.00 дол., Ольга і Василь Вредзду, Клівленд — 160.00 дол.

Г. Г. Шевель „розправляється” з Ізраїлем в ООН

Об'єднані Нації, Нью Йорк. — Упродовж першого тижня цього місяця на форумі ООН велася дебата в справі ситуації на Близькому Сході. Спеціальний політичний комітет подав на розгляд Генеральної самблеї резолюції, пропонуючи осудження політики Ізраїлю. Проект резолюції був зладжений групою афро-азійських держав і включав поправки західно-європейських держав.

Table with 2 columns: Organization name and number of new members. Includes 'ОРГАНІЗАЦІЙНА КАМПАНІЯ УНС' and 'МЕТА НА ГРУДЕНЬ РАНІШЕ ОДЕРЖАНО 700 НОВИХ ЧЛЕНІВ'.

В останніх днях подання про прийняття нових членів надіслали: Іван Одежніський (Відділ 32, 153, 216 і 430) — 14, Іван Квітницький (В. 430) — 4, Павло Шевчук (В. 13), Михайло Отрок (В. 14) і Квітка Стецюк (В. 25) — по 2, Ольга Малишак (В. 29), д-р Олександр Саноцький (В. 158), Леон Балук (В. 200) і д-р Олександр Соколинський (В. 455) — по одному членові.

СВОБОДА SVOBODA

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918. P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Важкий акт обвинувачення

Черговий випуск „Хроніки поточних подій“, що цими днями продається на Заході, має особливу вимову в час, коли з СССР наспівують шораз нові вістки про поширення й посилення репресій супроти дисидентів і про намагання КГБ дискредитувати рух спротиву та здеморалізувати його речників та симпатиків. Поява нової частини „Хроніки“ в половині жовтня ц. р. вказує, що совєтському режимові не пощастило провести в життя плану припинення самвидавних публікацій, схваленого наприкінці грудня 1971 року. Хоч сотні дисидентів опинилися в тюрмах, як бачимо, знайшлися люди, які продовжують розпочати п'ять років тому діло з метою інформувати про дисидентський рух.

Найновіше число „Хроніки“ — жаклиний документ свавільного тоталітарного режиму і розголосу політичної поліції, на послугах якої стоять судові власті, судячи ув'язнених не за якісь справи поповнені проступки, а відповідно до доручень поліції. Очевидно, що подання в цьому випуску „Хроніки“ список ув'язнених і засуджених неповний. Але дані, що їх опублікувала „Хроніка“, кидають світло на розміри репресій і на безоглядність режиму, який незвідно повертає на сталінські рейки.

Арештованих засуджують на доволі довгі ув'язнення навіть тоді, коли немає ніяких доказів їх провини, з праці звільняють за саме тільки підозріння у протисовєтській настанові. У списку засуджених в червні-вересні 1972 р. немає однієї людини, якої не засуджено б на менше як 5 років таборів суворого режиму, не враховуючи залягання. Деяких засуджено на потрійну кару в тюрмі особливого режиму, в таборах суворого режиму і на заслання, як це сталося, наприклад, у випадку Ю. Шухевича і І. Геля.

Як бачимо з останнього числа „Хроніки“, головний удар совєтського режиму спрямований проти українських дисидентів, з якими режим безоглядно розправляється. Все це діється під аккомпанімент підготовки до відзначення 50-річчя СССР, тюрми народів, заслоно з якої дуже підняли самвидавні публікації. Але ніякі „ювілейні святкування“ не закривають правди про Совєтський Союз, ніякі промови на „ювілейних зборах громадськості“ нікого не переконують, що в СССР існує лад, при якому знайшлися успішні розв'язки питання національного, соціально-політичного, економічного й культурного життя.

Сторічки самвидавних „Хроніки поточних подій“ і „Українського Вістника“ свідчать про що інше — вони безбоязно, гостро і на весь голос обвинувачують режим у несправедливості, насильстві й терорі.

Москва — Пекін — Токіо

В американській пресі появилася ревеліяція про головний зміст засекречених нарад японського прем'єра Какуї Танака з прем'єром червоного Китаю Чжоу Ень-лаєм під час 5-денних відвідин цього японського прем'єра у вересні цього року в Пекіні. Танака інформував Чжоу Ень-лаєм про замір Японії побилизити свою збройну силу і залучити його, що це буде тільки для оборонних цілей, без вістря проти Китаю. Китайський прем'єр погодився з цим, підтримав збільшення Японією її збройних сил і заявив, що коли б Японія стала предметом совєтської агресії, то Китай поспішить їй з допомогою. В цих ревеліяціях вперше згадано також про те, що в нарадах президента Ніксона з лідерами червоного Китаю у Пекіні в лютому цього року була заторкнена справа зосередження совєтських військ над кордонами Китаю.

Президент Ніксон заявив, що під час його відвідин у Пекіні не зроблено ніякого засекреченого договору. Зворот американської політики в сторону розуміння з Пекіном мотивовано тільки потребою придати цю найбільшій державі Азії, що розвиває вже власну атомову зброю, до міжнародної спільноти. — однаковий аргумент, що його живили при допущенні Пекіну до Об'єднаних Націй. Але логіка змушувала згодуватись, що Пекін тільки тому запросив Ніксона з відвідинами, що побачив актуальну загрозу з боку СССР, і що Ніксон прийняв ті запитання, знаючи, що СССР є єдиною державою, яка загрожувала Америці. У Москві знають це і тому найбільше бояться оточення, себто американсько-китайсько-японського порозуміння з вістря проти неї, Москви. Тому й вона так наполегливо старалася перевести паневропейську конференцію, яка гарантувала б Москві її стан посідає в Європі, себто залепила Москву, що їй нічого не загрожувало від європейського Заходу, тому вона може спокійно скерувати свої збройні сили на Далекій Схід.

Великодержави роблять політику не з дня на день, а на далеку мету. Ніхто не знає, до чого конкретно договорилися Мао Тсе-тунг і Чжоу Ень-лай із Ніксоном. Але всі теперішні міжнародна конфігурація сил така, що найповажніший конфлікт розвивається між Москвою і Пекіном. Якщо не буде змін у цій конфігурації, то й найближчий удар буде знову за стан посідає СССР в Азії.

Леоїд Полтава ЧЕРВОНА ПІДПІЛЬНА ВІЙНА

Впродовж останніх місяців понад 200 телевізійних комерційних станцій і деякі освітні, чи „едукативні“ показали мільйонам американських глядачів кінофільм документ під назвою „Тільки сильні“. У фільмі показано різну зброю, модерні й наймодерніші ракети, розповідається про несамовиті зброєння Совєтського Союзу. Колишній голова об'єднаних ш е ф і в штабі ЗСА генерал Лемніцер з кадів того фільму звертає увагу глядачів на зростання совєтської мілітарної загрози. Винахідник американської водневої бомби Едвард Теллер виступив у тому фільмі з відвертою заявою про наростаючу червону небезпеку.

„Совєтський Союз створює небезпеку для оборони Америки“ — такий загальний висновок можна зробити з кінодокументу „Тільки сильні“. Висновок цілковито вірний. На жаль, такий фільм в американській дійсності — це особливий виняток. Інформація про те, що таке СССР, як поволася московська імперія, як там живуть поневолені народи, до чого стремить ЦК КПСС, продовжуючи імперіалістичну політику білих царів, — у ЗСА поставлена крайнє погано.

У Москві про це знають і дуже слідкують за тим, чи не з'явиться десь у вільній Америці викривачка Москву книжка або кінофільм. Коли телевізійні станції WLWT в Сінсінаті, WOTV в Гренд-Репід у стейті Мічиген показали півгодинний кінодокумент „Тільки сильні“, то совєтська преса негайно зареагувала на показ, називаючи його „Фільмом жаків за сценарієм ультра“. У статті під таким наголовком „Правда“ з 1-го грудня 1972 р. писала, що фільм „Тільки сильні“ нібито „поставлений в дуї традиції Гічкака“ — себто, мовляв, задля залучування американських г р о ма д и „червоною небезпекю“. Для кінодокументу треба фактів, пише „Правда“, а фактів „немає“, це, мовляв, тільки „розпалювання мілітаристичної гістерії і залучування обивателя“ совєтською потугою. Московська газета називає кінодокумент „Тільки сильні“ витвором „холодної війни“.

Уже й не фактивним відомо, що за останні роки СССР настільки розбудувала військову морську флоту, що по-ч „витискувати“ кораблі вільного світу навіть на Середземному морі. Совєтський підводний човен два тижні пробув у прибережних водах Норвегії, і його не затримали, випустили для святого спокою. Щокілька місяців Москва оголошує, що вона буде провадити нові й нові експерименти з балістичними ракетами, і тому в такій частині океану повинні зникнути на означений день усі кораблі... Та це тільки зовнішні вияви зростаючої мілітарної совєтської потуги, із збільшенням якої зростають і московські апетити. До таких

зовнішніх виявів треба б зарахувати ще й посиленні закуп Москвою хліба і до хліба за кордоном, особливо в ЗСА так, ніби СССР має вже завтра загинути з голоду від одного неврожаю. Можна припустити, що насправді йдеться не так про забезпечення совєтських громадян булками й маслом, як про велику підготовку до великої війни. Москва наполягає на акнайшвидшому „відруженні“ ЗСА генерал Лемніцер з кадів того фільму звертає увагу глядачів на зростання совєтської мілітарної загрози. Винахідник американської водневої бомби Едвард Теллер виступив у тому фільмі з відвертою заявою про наростаючу червону небезпеку.

„Совєтський Союз створює небезпеку для оборони Америки“ — такий загальний висновок можна зробити з кінодокументу „Тільки сильні“. Висновок цілковито вірний. На жаль, такий фільм в американській дійсності — це особливий виняток. Інформація про те, що таке СССР, як поволася московська імперія, як там живуть поневолені народи, до чого стремить ЦК КПСС, продовжуючи імперіалістичну політику білих царів, — у ЗСА поставлена крайнє погано.

А. Осада ЗАМІСТЬ КВІТІВ...

Вже декілька разів, слухачи о. д-ра Володимира Гавлича під час радіопрограм оо. Василян, я звернувся увагу на те, що чимраз більше людей жертвують на будову нової церкви значні або менші суми замість квітів на могилу покійника або проводять на ту ж саму ціль окрему збірку під час поминок.

І один і другий спосіб вшанування пам'яті покійника похвальний, практичний, доцільний, а що найважливіше, мабуть, найбільше був би милій покійникові, бо тяжко запровадити гріш його рідних і приятелів залишитись тривкою пам'яткою у формі такої чи іншої частини, хоч би найменшої, Божого храму або устаткування в ньому.

Прикро стає на душі, коли, ще не доклавши до могил покійника, робітники з холодною й жорстокою для родини рутинною викладають гори квітів, зложених на пошану дорогої особи від тих, що залишилися.

Чи не достойніше виглядає, коли, під жалобний спів „Вічна пам'ять“, вслід за домовиною, що спускається в могилу, рідні й приятелі кидають грудку землі або одну квітку, символ любови, пам'яті й пошани від них покійникові.

Мені відомо, що в одній місцевості, де будувалася церква, замість квітів на могилу батьків одних парафіан той ж церкви, що померли в короткому відступі часу, рідні приятелі й сусіди зложили тисячу п'ятсот доларів на будову тієї церкви, що для прикладу більше ніж тюркля кошти трьох хресців на бані і верхах церкви або за що можна було придати для церкви сім гарних нових лавок.

Порівняймо: з одного боку купля гниючих квітів — біля цвинтарної брами, а з другого — блискучі хрести на церковній бані й верхах, символи надії віри й віри покійника, які, поки існувала церква, служимуть пам'ятником для дорогої нам особи. Одно й друге зроблене з любови й пошани від покійника, та яка різниця в кінцевому висліді тієї найширшої, з глибини серця пливучої інтенції, якое во-

жсон під час виборів заявив, що ця країна буде й надалі найміцнішою в світі, з мілітарної точки зору. Щодо розкладових дій Москви, то тут найширше поле для дій самого народу, а в тому й української спільноти в Америці. Московську підпільну війну треба зустрічати викривальними протидарми вступу, де можливо, і всіма доступними способами. Не видимий назовні підпільний фронт московського імперіалізму проходить і тут, в Америці, починаючи від ОН з ЮНЕСКО, ЮНІСЕФ і інших організацій і закінчуючи на кожному молодому американцеві, якое завербував до американського „комсомолу“.

Стане виявити свої почування до нам дорогої і близької людини. Здається, що даліші кошментарі зайві. Коли вже говоримо про вишви пам'яті й любови до наших рідних і приятелів, то варто було б зупинитися на одному звичаї, що заврався до нас не знати коли, як і чому, а саме — про масове, коптовне виснаження різдвяних карток. Це теж має бути доказ взаємної пам'яті. Скажимо собі щиро — чи справді воно так? Невже на те, щоб виявити один одному свою пам'ять та побажати взаємно веселих свят, треба аж такого механізованого способу, як святючна картка із сантиметральним малюнком, дуже часто з містечкового боку фатальним, а що гірше з уже готовим друкованим побажанням, а то й відповідними „віршами“? Дуже часто люди, що обдаровують одне одного святючними картками зустрічаються мало не кожного дня, а вже напевно під церковю в неділі. Дружно потиснути руки та усно побажати веселих свят куди ширше та якое більше по-нашому.

Кілька слів побажам через телефон куди інтимніше, а короткий лист до тих, що мешкають далеко, куди миліше прочитати, як готову до підпису, а то й вже з друкованим підписом, святючну картку. Пам'ятаймо одне про одне, запевняймо про нашу дружбу, бо це зближує нас і з'єднує, але робім це з українською щирістю, простою й серцем, а одночасно пам'ятаймо, що гріш, виданий на ці святючнів карточки та їх вислів, можна корисніше вжити на церковні чи харитативні цілі. (До речі, бувають люди, що їхні листи зі святючними картками йдуть в десятки й сотки. Порахуйте).

Хочу сказати декілька слів про те одне „неболохучий“ спосіб придбання фондів, в цьому випадку на культурні цілі. Говориться в нас і пишеться про культуру дуже багато, але мало робиться в напрямі, як її грошево підтримати (на жаль, культура, хоч духовна пожива, теж не приходить без грошей).

От для прикладу є при Раді для Справ Культури СК-ВУ окремих фондів для потреб культури, одним з перших завдань якое буде фінансування запланованого видання „Чорної книги“ про нищення української культури та її діячів в Україні московсько-комуністичним окупантом. Ціль шляхетна й потреба такої книги — документ, кожен признає, потрібна. Та де взяти грошей? Іде карнавал. Від Атлантику до Падифіку, від Аляски до Флориди гулятиме українська еміграція. Я не проти карнавалу, а тільки чи не можливо й добре було б, якое пов'язати приємне з корисним і якое до коштів кожною забавою (а

З НАШИХ ВІДНІВ НОВА ТЕОРІЯ СНІВ

Примно та й корисно поговорити гас від гасу з людиною діловою, з професійним стажем, а таким є, безумовно, мій приятель і „духовний друг“, інж. М. Л. Бувині внаслідок конструкційної фізики, він має багато справ на голові і не займається дурницями, а проте любить прогостити моєму бейлтові, ба й навіть підписувати на тему прогостаного, як це сталося одного разу в ресторані Українського Народного Дому в Нью Йорку.

— Ти зробив добре діло, що позвалив у „Свободі“ дитячу платівку „Послушайте, діти“, — сказав нам інженер, — але поступив нерозумно, признаючись публічно, перед гитаїми, що в тебе, в хаті, немає патефона. Знаєш, що пора тепер святювати цих ресурсів, а описати не менш вміле й доцільне їх ужиття і розподіл вимагає великої вмілості й мудрости. Зацікавити нашу громаду цією проблемою й призадуматися над способами її можливостями було метою авторя.

Я навів лише кілька можливостей. Іх знайдеться більше. Одною з таких є, наприклад, пожертви на церковні, харитативні чи культурні цілі, забезпечені в тестаментях, особливо коли йдеться про людей бездітних. Бувають випадки, коли їхнє майно із за браку тестаменту пропаде. Відкривати й відповідно використовувати ці можливості — це завдання нас усіх.

Куба встановляє нові дипломатичні зв'язки. Об'єднані Нації, Нью Йорк. — Тут у приміщенні Постійної місії Ямайки при Об'єднаних Націях представники Куби та Тринідад і Тобаго підписали угоду про встановлення дипломатичних зв'язків між цими двома країнами. В офіційному комюнікаті, що був опублікований з датою 12 грудня, говориться про „бажання скріпити зв'язки взаємності та розвинути ефективну співпрацю між всіма карибськими країнами“.

ВІШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ ХУАРЕЗА В ОН

Об'єднані Нації, Нью Йорк. — З ініціативи групи держав Латинської Америки на форумі ОН у фоес будинку Генеральної асамблеї ОН відкрили 11 грудня проам'ятну таблицю в честь Беніто Падьло Хуареца, генію визвольної боротьби мекіканців проти французів та президента Мексики в половині XIX ст. Таблиця зроблена в Мекіко з зеленого мармуру і важить 1,320 фунтів. На таблиці є відбитка обличчя Хуареца і напис еспанською мовою: „Пошана до прав інших в м'яр — Беніто Хуарец“.

В такій розумуєній ситуації єдине спасіння — збудитися! Збудитися і прозати геть від себе сонні марини — на ліси, на гори, на дубри і зори!.. Та сні — снами, марини — маринками, а реальність — реальтетами. Рівно рік минає з того часу, як інженер М. Л. настрачив мене навалюю дурнувкі самограйного характеру, а проте, славити Бога, добрі мої друзі, приятелі якою це й досі мене милують, просто — милосердяється наді мною, бо нікому з них і не перейшло через голову покарати мене не то що патефоном, але й навіть штифтом з голкою до нього!

Все ж таки, якби зтоєсь з добрих друзів згорієся непереможним бажанням зробити це тепер, під Різдво Христове, та в укільно благаю їй його, замість мене обдарувати — вислати цей голий коляду — жокеру на Фонд Катедри Українознавства при Гарвардському університеті!

Степан Сорочинський

МЕД — ЙОГО ВЛАСТИВОСТІ І КОРИСТЬ ДЛЯ ЛЮДЕЙ

Солодка, пахуча рідина, яку бджола збирає з нектарників або частин різних рослин і після відповідної переробки в медовому міхурці складає у вулик. — називається медом. Між нектаром і медом є велика різниця, бо мед — це наліперетравлений бджолами продукт, а нектар, який вони збирають з квіток, є ніби сировиною для утворення меду і складається з цукрів та великої кількості води. Мед є важливою поживною речовиною не тільки для бджіл, але й для людей, а тому не зайвим буде знати, з чого саме він складається. В меді знаходиться пересічно 18% води. Інвертованого цукру є біля 65-75%, а з того: левулози 30-35% і декстрози 35-40%. Сахарози (себто звичайного цукру) в меді є біля 4-5%, але чим мед темніший, тим він має більше декстринів. Ще в незначній кількості знаходяться в меді речовини білкового характеру під назвою: еозини й фер-

ганізи самої бджоли та в самому меді, під впливом мікроорганізмів. В незначній мірі в меді наявні ще й етерові олії, які надають медові різного запаху, властивою кожному сортові. Підігрітий до 60% за Цельсієм (156 — Ф.) мед втрачає свій запах. У порівнянні з іншими поживними речовинами, поживна вартість меду в кальоріях виглядає так: 100 грам масла містять в собі 472 калорії; 100 гр. меду — 320 кал.; 100 гр. хліба — 249 кал.; 100 гр. м'яса — 176 кал.; 100 гр. яєць — 137 кал.; 100 гр. молока — 59 калорій. Меди мають різне забарвлення. Одні меди бувають ясні, другі темні, інші жовті, а ще інші білі. Колір меду залежить від того барвника, якое в меді є найбільше. Звичайно в меді знаходиться жовтий барвник, і залежно від того, в якій пропорції його є у меді — мед буде яєсно або темно-жовтий. Варва меду залежить також від сонця, ґрунту, рослин, з яких той мед зібраний бджолами, а навіть і від того, який стан самого меду і від способу його приготування самим пасічником. Мед буває в двох відмінах: плинний та кристалізований. Стглий (дозрілий) мед плинний — густа в'язка рідина. Кристалізований мед — густа вогка маса. Плинність меду залежить від його

свіжості, від проценту води, що знаходиться в ньому, від кількості етерових олій, від кількості овочевого цукру, а також таня знову і від рослин, з яких бджоли його збирали. Мед стає також плинним, коли його підігріти. З великим процентом кислот у меді він сам по собі стає плинним, а навіть починає кваситись. Кристалізація меду настає тоді, коли він є вповні дозрілий, має в собі малий процент води і переважну кількість виноградного цукру (декстрози), за низької температури, також під впливом властивості рослин, з яких мед зібраний. Мед ріпаконий, малиновий і вересовий кристалізується найшвидше, тоді як липовий, акацієвий і гречаний кристалізується повільніше. Мед з шалевий, чебрецю та ін. рослин кристалізується зовсім повільно. Форма кристалів у меді є різна, залежно від способу опрацювання меду, а також і від сорту рослин, з яких зібрано цей нектар. Мед є гігроскопічний, себто такий, що втягує з повітря в себе воду, або й із предметів, що його оточують. Одна літра меду важить 1.40-1.45 кілограма. Мед важчий за воду в півтора раза. Мед є дуже чистим продуктом. Бджола є надзвичайно чистим створінням, вона збирає з нектарників

чистий нектар і в такому стані приносить його до вулика і складає до комірки. Мед є мішанина трьох цукрів: сахарози, левулози і декстрози — змішаних у воді. Кристалізація меду відбувається шляхом виділення з меду декстрози в формі кристаліків. Декстроза кристалізується скоро, а левулоза дещо повільніше, а тому й часто витікає, коли посуда не зовсім щільна, а там залишається сама декстроза. Сахароза кристалізується в яєнобілий колір, до того й солодка за попередні два цукри. Дозрівання меду відбувається по закінченні процесів інвертації (перетворів) цукру та зменшення в ньому води. В Америці для пріспінення цих процесів недозрілий мед підігрівають до 60 за Цельсієм (156 ступенів за Ф.), після чого мед крім того, що дозріває, ще набирав властивості довго не кристалізуватися, а тому зберігається в плинному стані, однаке від цього в меді нищать деякі складники, вітаміни, траються етерові олії. А тому такий мед втрачає поживні вартості.

Мед — пожива легкостворна, бо дає мало праці організмові над перетравленням спожитого, а тому, дякуючи медові, організм людини чи тварини, що споживає його, не збошується, а це головне тому, що в органах травлення від меду не залишається решток, які діють нездорово на організм. Тому ж лікарі хворим на кишці призначають дієту з легкостворних цукрів, до яких в першій мірі належить мед. (Далі буде)

Вступайте в глени Українського Народного Союзу!

ДЕМОНСТРУЙМО ДІЛАМИ! ЗБЛИЖАЄТЬСЯ КІНЕЦЬ РОКУ І ЯКЩО ВИ ЩЕ НЕ СКЛАЛИ НАЦІОНАЛЬНОГО ДАТКУ ДО НАРОДНОГО ФОНДУ УККА, ВЧИНІТЬ ЦЕ НЕГАЙНО!

UKRAINIAN CONGRESS COMMITTEE OF AMERICA, INC.
302-304 West 13th Street
New York, N.Y. 10014

В УССР хочуть компенсувати недобір 1972 року

Київ. — Повний провал на відтинку сільськогосподарства в 1972 році не тільки не зберігається в тисинці совєтською владою, але пра це вже відверто говориться. Тепер совєтським чиновникам йдеться про те, щоб "лідиати" населення на збільшенні зусиль і в той спосіб "компенсувати" втрати, понесені в 1972 році. "Радянська Україна" з 7 грудня у редакційній статті н. т. "За великий хліб сімдесят трього" пише, мовляв, "трудівники українського села... гаряче схвалюють постанову про розгортання Всесоюзно-

Косигін підтверджує економічну кризу в СРСР

Москва. — Інформаційні про стан совєтської економіки в 1972 році, совєтський прем'єр А. Косигін підтвердив, що совєтська економіка найшлася у затяжній кризі і що її досягнення за 1972 р. були найнижчі від 1972 року. Йдеться тут, як стверджують спеціалісти, про наслідки повного провалу на відтинку збору збіжжя в 1972 р., у висліді чого СРСР мусів закупути зерно в різних західних країнах, зокрема в ЗСА. Національний прибуток в 1972 році збільшився всього на 4%, тобто на 2% менше запланованого. Порівняно, це був найнижчий рівень від 1963 р., коли СРСР так само мав провал на відтинку сільськогосподарства. А. Косигін поінформував, що в плануванні на 1973 рік будуть пороблені зміни, зумовлені неуспіхами 1972 року, щоб вирівняти недостачі. Інформацію Косигіна опублікував орган ЦК КПСС "Комуніст". Знову ж тижневик "Економічская газета" вказує на зниження у розвитку промисловості, яка звичайно виконувала приз-

Консервативні кардинали проти можливих реформ кардинальської колегії

Рим. — У керівних колах Католицької Церкви існує тепер порушення з приводу можливостей поважних змін, що стосуються традиційних форм вибору нового папи — інформують італійська преса і закордонні кореспонденти з Риму. Папа Павло VI буди-то носиться з думкою допустити до "конкляве" голів крайових єпископських конференцій, не обмежуючи кардиналів, а навіть представників взагалі духовенства та мирян. Погослови на це тому хвилюють консервативні кола духовенства. Кардинал Джузеппе Гірі з Генуї проголосив уже друком своє опозиційне становище супроти можливих змін у традиційному способі вибору папи та обниження значення кардинальської

КОРОТКІ ВІСТКИ

П'ятниця, 15-го грудня 1972

У ПІВДЕННОМУ В'СНАМІ ЗАЛИШІЛОСЯ ще тільки 25 200 американських воєнців, про що повідомлює американське командування. Минулого тижня з В'єтнаму відлетіли додому 300 воєнців. Із тих, що тимчасово ще залишаються у Південному В'єтнамі, 14 000 належать до армії, 8 000 до летунства, а решта до інших формацій.

ЛІТАКОБУДІВЕЛЬНА ФІРМА ГРУММЕН зобов'язалася збудувати для потреб оборони ЗСА 130 модерних винищувачів - бомбардувальників. За договором кожний такий літак мав би коштувати 16 мільйонів доларів. Але фірма Груммен тепер домагається від Пентагону додаткової плати в один мільйон доларів за кожний літак із 48 ще не збудованих, бо за попередні 86 фірма втратила 86 мільйонів доларів. Можливо, що справу буде розглядати суд, бо Пентагон відмовляється доплачувати.

КОЛИШНИЙ ПРЕЗИДЕНТ ЛИНДОН ДЖОНСОН виступив з імпровізованою промовою в Остині, в Техаскому Університеті, де відбувався симпозиум на тему громадянських прав. Він порадив їм виробити точну "програму завдань і цілей" і познайомити з нею президента Р. Ніксона для реалізації.

АГЕНТИ Ф-Б-АЙ РОЗШУКУЮТЬ між правими кубинськими імміграційними товариствами й організаціями винних у вибухах трьох бомб. Двома вибухами були знищені висилкові фірми в Нью-Йорку, які займаються відсланням посилок на Кубу повітряною поштою, а третя зруйнувала будинок у Маямі, звідки також посилались пакунки до Куби і де містилися імміграційний центр та кубинський шпиталь. Жертв не було.

У ШПИТАЛІ "ЛІНКОЛЬН" НА БРОНКСІ в Нью-Йорку виявилось, що три особи з обслуگی хворі на туберкульоз. Тепер там заряджена перевірка всіх службовців, у тому й лікарів. Це ж саме планується здійснити й деякі інші лікувальні заклади у Нью-Йоркському штаті.

СОВЄТСЬКИЙ СОЮЗ І ЙОГО САТЕЛІТИ ПЕРЕВЕДУТЬ від 21 грудня ц. р. у Москві "конференцію на вершинах", себто з участю партійних голів і прем'єрів — виявив уперше мадьярський партійний шеф Янош Кадар. Нічого про предмет наради тієї конференції не сказано.

У БЕЛЬГІ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ урядова криза. Колишній міністер публічних робіт, Жозеф де Зегер, християнський демократ, задарма старався впродовж 18-ох днів скласти уряд на базі парламентарної більшості. Король Беден доручив скласти новий уряд соціал-демократові Едмондові Лебуртону. Найбільшу трудність становить справа законопроекту про мовну реформу, яка вимагатиме від парламенту двох третих голосів. У Бельгії існує від давніх літ завзятий спір доволі прав французької та фламандської мов.

Наталія Мотель в Лігайтоні, Па.
ЗАПРОШУЄ ВСІХ СЕРДЕЧНО НА
НОВОРІЧНУ ЗАБАВУ
в неділю, 31-го грудня 1972 року
Початок о год. 9-ій вечора
ГРАС ВЛАСНА ОРКЕСТРА ПІД ПРОВОДОМ
ПАНА МІРОСЛАВА ГЕНТОНА.
Tel.: (215) 377-1823

КЛИМ ТРОХИМЕНКО
ВИСТАВА ОБРАЗІВ І КОЛЕКЦІЙ
від 10-го грудня по 5 січня 1973 року
СОШЕНКО, П. ХОЛОДНИЙ (старший) 15 образів, В. КРИЖАНІВСЬКИЙ, П. ОБАЛІ, Т. КИВЕЛЮК, ПАЧОВСЬКИЙ, С. ГЕРУЛЯК, С. ЛАДА, ТОКЕ, ФЕТИ, ЦУКАРЕЛІ, І. ЛАНГ, Н. ФОЛЬКОВАНИ, і інші.
Неділя: 2-6 по пол. в інші дні телефонічне домовлення: НА 4-4986
902 Asbury Terrace Філадельфія, Па.
(Між 8-10 вул. а 69-70 Евеню)

24 HOURS SERVICE AUTOMATIC HEATING
Phone: 687-2919 SALES — SERVICE

SMOOK AND SON OIL CO.
OFFICE
2206 Stanley Terrace
Phone: 687-2919 Union, N.J. 07083

ПОКУПЦЯМ І ПРИЯТЕЛЯМ
— бажаємо —
Веселих Свят
П. СМУК, Син ПЕТРО, і Е. ЛОЗОВИЦ

Запрошуємо ВІП. Громадянство на Українську Традиційну
НОВОРІЧНУ ЗУСТРІЧ
яка відбудеться в просторих бенкетових залах
"HOLIDAY INN"
of Somerville — US Route 22 (East Bound)
BRIDGEWATER, N.J. 08876
31-го грудня 1972 року
Початок о год. 9-ій веч. до ?
• При звуках 8-ої студентської оркестри "ТРЕМБІТА" з Торонто, Онт., під дир. Володимира Оленича.
• Холодний і гарячий буфет для гостей протягом цілої застави, включно з шампаном при ЗУСТРІЧІ НОВОГО РОКУ тільки за вступом 15.00 дол. від особи, 25.00 дол. від пари.
• Проситися резервувати столики на 6 і 8 осіб.
Тел. (201) 526-9500 Власники - українці

Остання пригадка
Ще тільки кілька десятків
осталось до розпродажу
чудової
ПЛАТІВКИ для МАЛЯТ
ПОСЛУХАЙТЕ ДІТИ
яку видав 82 Відділ СУА
в Нью-Йорку
• ПОДАРУЙТЕ СВОІМ ДІТЯМ
ПІД ЯЛИНКУ ПЛАТІВКУ,
ЯКУ ДІТИ ЗАВЖДИ ЗАЛЮБ-
КИ БУДУТЬ СЛУХАТИ.
• Можна дістати в Українських
Крамницях або замовляти:
IVANNA KLYM
2082 Vyse Ave., Bronx, N.Y. 10060
Тел.: (212) 887-1716
Ціна \$5.00 і 50¢ пересилка.

ШЕФИ ШТАБІВ АРАБСЬКИХ ДЕРЖАВ НАРАДЖУВАЛИСЬ у Каїро. Єгипетський міністер військових справ генерал Ахмед Ізмаїл апелював до арабської єдності, відсутність якої є головним аргументом Ізраїлю, та заявив, що арабський світ не має іншого виходу, як тільки війною віднакати землі, окуповані Ізраїлем. Шефи штабів мають виготовити воєнний план, що піде на розгляд повної конференції 18-членної Арабської Ліги.

УВАГА! УВАГА!
Замовляйте українську оркестру
ДОМІНО
НА ВСІ НАГОДИ
Співає В. Старосольський
Голова оркестру
АННА КУХТА — (212) 673-2359

ДО УВАГИ УКРАЇНСЬКИМ ГРОМАДАМ В АМЕРИЦІ
Українські Громади в Америці, бажаючи мати в своїх округах спеціальні щорічні Різдвяні Перекази на Українське Різдво, 6 або 7-го січня 1973 р. та покрити незначні видатки, зв'язані з ними передачами, прохання негайно звернутися на нашу адресу:

До уваги Глядачам телебачення у Чикаго!
СПЕЦІАЛЬНІ ТЕЛЕВІЗІЙНІ ПРОГРАМИ будуть передані з КАНАЛУ 26-го WCIU-TV в ЧИКАГО:
Українське Різдво, 7-го січня 1973 р. год. 2-га по пол.
неділя, 21-го січня, год. 2-га по пол. — присвячена святкуванням 22-го січня.
UKRAINIAN MELODY HOUR
Directed by Roman Marynowych
P.O. Box 2257 Washington, D.C. 20013

ПОДЯКА
З Волі Всевшнього відійшов у Вічне Царство
дня 5-го листопада 1972 року
Всечесний о. Протопресвітер Ф. КУЛЬЧИНСЬКИЙ

Згадуючи та шануючи пам'ять Покійного, дякуємо всім Тим, хто в хвилини нашого смутку й болі чим небудь причинився до зменшення безмежного горя, всім Тим, що взяли участь у жалючих похоронних відправах, зложивши жертви на народні і церковні цілі, чи попрацями Покійного Отця квітнями квіти. Всечесному Духовенству Української Православної Церкви на чолі з Владикою Архископом Марком, за їх участь у відправах, які своєю присутністю звеличили останню дорогу Покійного. Дякуємо усій Українській Колонії міста Куртіби, Бразилія, що так численно прибули, щоби в останні попраці свого Духовного Отця і бущного настоятеля. Наша подяка Всечесним Отцям Української Католицької Церкви в Куртібі, як рівнож Отцям Сирійської Православної Церкви, які вважали за свій обов'язок взяти участь у похороні. Зокрема наша подяка Українським Православним Отцям в Бразилії на чолі з Владикою Сп. Іовом, які взяли участь у похоронних відправах і відправили покійного Отця на місце Вічного Спочинку.
Щире спасибі о. деканові Т. Атаманюку і о. В. Грабцеві — душпастирям Української Католицької Церкви за їх участь в Панахиді і прощальне слово від парафії Католицької Церкви в Трентоні.
Представникам Церкви і громадських товариств, які попрацями Покійного Отця, за слова призначення й пошани до Священника-Громадянина, Українській Платівковій Молоді, яка взяла участь в Панахиді в одностроках, щоб востаннє віддати пошану Отцеві-Приятелю молоді.
Церковному Хорові під диригентурою п. М. Галеті (спів), Сестричтву св. Ольги при парафії св. Юрія Переможця в Трентоні з її головою п. Г. Лильченко за приготування жалючої гризани і всім Парафіянам, які взяли участь у похороні.
Зокрема наша глибока подяка Високопреподобному о. М. Галеті за його душпастирську опіку, пораду і допомогу у дніх недуги і в хвилини великого горя. Він все був на поготові з своєю насправді самаритянською поміччю і обдаровував нас теплою пастирською християнською сера.
Всім Вам, хто відправив в останню дорогу Всечесного Отця Протопр. Філімона Кульчинського, наша безмежна подяка. Нехай всіх Вас Всевшній Господь нагородить своєю Ласкою і Добротою.
Син: Проф. В. КУЛЬЧИНСЬКИЙ
Племінниця: Л. ДІЖЕНКА
Родина в Бразилії і в Україні
Ще нагадуємо, що ЗАЛУЧЕННА СЛУЖБА БОЖА в 40-ий день упокоєння відбудеться дня 17-го ГРУДНЯ 1972 р. о 10-ій год. ранку в Церкві СВ. ЮРІЯ ПЕРЕМОЖЦЯ в ТРЕНТОНІ, Н. ДЖ.

„УССР“ У ФЛОРЕНЦІ
В італійському місті Флоренції відбувся „Тижень Української ССР“, як писала „Культура і Життя“ з 26 листопада, „у зв'язку з 50-річчям утворення ССР“. У Тижні взяли участь делегати Київської міської ради, співаки, музиканти та танцюристи, а „жителям Флоренції виявили великий інтерес до фільмів і фотовиставок, які висвітлюють життя, економічні і культурні досягнення Радянської України“. Так зв. посланці совєтської України виступали і в інших містах.

З великим жалем повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що дня 13-го грудня 1972 р. незгідно, відійшов від нас у Вічність, Наш Улюблений МУЖ, БАТЬКО, ЗЯТЬ І БРАТ
бл. п. ВАСИЛЬ МІЗЬ
б. старшина 1 УД УНА.

Панахиди — в четвер і в п'ятницю, 14 і 15-го грудня ц. р. о год. 8-ій веч. в похоронному закладі Лівінгтон в Брінгтоні, Н. Дж.
ПОХОРОН — в суботу, 16-го грудня 1972 р. о год. 8:30 ранку з того ж похоронного закладу до церкви св. І. Христителя, а опісля на Український Православний Цвинтар в Баян Бруку, Н. Дж.
В глибокому смутку:
дружина — ОБСАНА
дочка — ХРИСТИНА
син — РОМАН
теща — ЛЮБА САВОТКА
кузина — АННА з Родиною
кузин — ЛЮБОМИР МІЗЬ з Родиною
Брати і Сестри та близькі і дальша Рідня в Україні й Америці

В безмежному смутку ділимося болочою вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що дня 27-го листопада 1972 року відійшов від нас у Вічність — на Рідних Землях —
наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО І ДІДУСЬ

бл. п. АНТІН ЯВОРСЬКИЙ
на 90-му році трудовитого життя.
Горем прибиті:
МІХАЙЛІННА — дружина
ІОСИФ — син з дружиною ЮЛІЄЮ
ІРОСЛАВ — син з дружиною ОСИПОЮ
внуки: ІРОСЛАВА з мужем ВОЛОДИМИРОМ
ЮРІЙ з дружиною МАРІНОЮ
ВОЛОДИМИРА, ОЛЕКСАНДЕР та близькі і дальша Родина в Україні

3-го ЛЮТОГО 1973
ПРЕЗЕНТАЦІЯ ДЕБЮТАНТОК на ТРАДИЦІЙНИХ ВЕЧЕРНИЦЯХ „ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ“
Зголошення ВІП. Дебютанток приймає
до 10-го січня 1973 року
Mrs. IVANNA HANKEVYCH
95 Beverly Road, Yonkers, N.Y. 10710
Tel.: (914) GR 6-9227

ЧОТИРИ ДНІ В ЧИКАГО

Репортаж Леоніда Полтави

(6)

Пропозиції громади

Після доповіді на запрошення інж. Степана Голяша, який проводить програму, відбулось обговорення у формі запитань і відповідей, пропозицій, інформації тощо. Хоча доповідь була алаштована Відділом ОЖ ОЧСУ та місцевим Відділом ООЧСУ, на неї прибули не лише члени Організації Українського Визволення Фронт, між ними й поет д-р Олександр Бабій, якого присутні привітали, як Українського Січового Стрільця і майстра мистецького слова широкими оплесками. Тому, що синя Головного Командира УПА ген.-хор. Тараса Чупринки-Шухевича, Юрія Шухевича заарештувала Москва, а вже втретє за відмову зрештяться батька, не будемо тут переказувати змісту доповіді, ані думок інших промовців на цю тему. Звернемо увагу на те, що в 1973-му році українська спільнота має гідно відзначити 30-річчя часу створення АБН на Українській Землі, на потребу ширшого розкриття тематики „Новітні яничари в Україні“, чи „Новітні малоросійство в СССР“; на родючі матеріали вихованні як Юрія Шухевича, так і інших Неокорених, та на особливу роллю українських матеріалів поза Україною у вихованні молодого покоління, і на ін. справи, в тому й поточного життя. Були побажання, щоб брати Союзи, звертаючи головну увагу на молоді, звернули більше уваги також на старших, самотніх пенсіонерів, які часто вистояли на службі Україні до кінця, але тепер знеможени хворі й самотні. Були голоси критики змішаних подружж проти яких заздалося лунають голоси у церквах. Були прохання до психологів, педагогів та ін. науковців — дати українським молодим батькам підручники, вказівки про те, як найкраще можна виховувати українську дитину, молоді в душі української культури — поза Україною. Виступали п-і Надія Голяш, інж. Лев і Цыкль, проф. Дзюль, п-і Гальскі, Стасюк, Сахаревич та інші. Були голоси тривоги й журби з того приводу, що українська молодь із молодеческих організацій далеко не вся йде слідами батьків, у тому й зі Спілки Української Молоді Америки. Були закиди,

появляючись і віктори із деякими традиціями широкою мережі УНСоюзу, з директором нової американської агенції „Екшен“ проф. Міроном Куропасем. (автором щодня видаваної англійської книжки про українців у ЗСА), із священнослужителями різних церков, з видавцем і редактором „Овиду“ Миколою Денисюком, з редактором тижневика „Нова Зора“ о. шамб. Ярославом Свистуком, з керівником радіопрограми „Українська Вечіра Трібуна“ Василем Палагнюком та ін.

І ось, нарешті, спокійна і якась затихаю розмова з композитором і акомпаніатором проф. Василем Шутем. Це людина козацької статури, з виразним мужским обличчям у срібні сивини.

— Кілька днів тому закінчив писати цикл пісень для дітей і молоді до сль поетеси Ганни Черинь, — відповів на запитання про працю автор видатної симфонічної оркестри „Шевченкіада“, автор великого музико-вокального твору до сль Т. Шевченка „Прийняття“ та інших праць. У роки війни працював у Полтаві, з Золотоноші. Народився 1899 року, батько працював земським урядовцем, мати — вчителька в селі. У родині було 6 дітей, а спочатку заробляв сам батько. Було небагато, жили дуже просто, а українська пісня ніколи не виходила з того дому. Гимназію майбутній композитор закінчив у Золотоноші, а в Києві Музичний Інститут, де мав, між ін., свого вчителя професора Золотарьова, учня композитора Римського-Корсакова. По закінченні студій дав посаду музичного директора в Драматичному Театрі в Києві, потім 5 років працював на Донбасі, виконуючи ті ж обов'язки. Проф. Василь Шуть оформив музично близько 30 вистав, у тому й багато п'єс класичної української театру, писав окремі твори, також для дітей, хорів і балетів.

По Америці вже розлетілася гарна виста про успішні вистави п'єси „За сестрою“ Каченка, силами Театральної Студії Молоді під керівництвом реж. Любомира Цепенського. Музику до тієї вистави оркестрував проф. Василь Шуть.

— Тут, у Америці, я видав біля 40 романсів на слова різних поетів, також чимало фортепіанової музики, написав багато пісень для дитячої молоді, — розповідає композитор. — Опрацьовую далі українську тематику в більших і менших формах, як сонати, концерти тощо. — Композитор співпрацює із видатною солісткою Галіною Андреаді.

На запитання, як живеться маестро, проф. Василь Шуть відповів, що вони живуть у Чикаго з дружиною Марією, що він радий спів-

Австралія планує стати самостійною республікою

Лондон. — Новий „високий компінер“ себто нас-

не забудуть ніколи... Навіть якщо — через велетенського бика з рогами-страхитями, збоку „оголошення“ про те, що хто затримав людину, яка сидить саме на цім — май — кірлі, той дістане „2 500 доларів винагороди“... Все це на жарт, для приманки аліментів. А над модерними чикагськими кавбоями з електротарамми в руках агіткою погрозиться не тільки традиційне ласо, а й добре зазана, готова пелля. Також традиція. На сніп велика збірка справини і підфальшованих старовини х пістолів, починаючи з 1820 року й до 1890 року. На тому, треба припускати, пістолів екзотика закінчується, бо гангстери, які один час були обіли Чикаго, вже не користувались такими шляхетними зразками з однією-двома кулями, яка часто летіла куди попало...

Все було приємне у „Ренджерів“, у людей із колісних „ранчо“, в будинку, де в глибині льоху намагалися воскресити давно минуле, зберегти його, хоч у якій викривленій формі. І тому найцікавішими там були навіть не пісні, і навіть не обслуга, а навіть не бадоре довнокрівне вино з Еспанії, а саме дуже старі, дуже стоптані, автентичні кавбобські високі чоботи зі шпорами, почорнілими від часу. Це була, можливо, єдина правда сідла безлічі фальшивок. Ну, що ж, правда у наш вік — рідкісна перелетна птиця.

Українське Чикаго напевно не чуло пісень, що виривалися з затиного клубі „Ренджер“ на холодну, вітряну вулицю. А, здається, послухати варто всього, послухати й чужого, може для того, щоб ще більше любити своє і знати йому неціненну ціну.

Вже давенько був понеділок Рокі Вожого 1972. ранній-ранок 20-го листопада.

Серед кавбобів

Можливо, шановні читачі втомилися вже від репортажу на безконечні продовження. Ще більше був втомлений їх автор, опинившись у іншому, незнайомому місті, де був двічі по одному дню, і то раз 10 років тому, а вдруге біля 5 років тому.

Чикаго, як і кожне велике місто, має свій нічний чар: пробігають вулицями авто, холодний вітер пробігає за ковір плаща (щоб не згадувати про рещіти свого волосся), електричні потяги пробігають високо над вулицями на своїх естакадах... І чи з холоду, чи зі страху на долині міста, поблизу готелів „Бісмарк“, „Ла Сел“ та ін. — швидко пробігають чистими тротуарами окремі заїзні переходи. Хоча Батько-Союз дав згоду на добрий готель, де можна було б по-справжньому відпочити, „не йшлося“ до того тридцятього „додому“. Стрільця ньюйоркського годинника я руці показувала 1-шу ночі, отже в Чикаго була 12 ночі, (різниця в часі 1 година), час ще ранній, можливо, як на поета — і він опинився у нічному барі чи клубі під назвою „Ренджер“.

По зашироким, вигнутим підковою (на шість!) „прилавком, який обслуговують дівчатка в мінімальних спідничках, стоять чотири „кавбоб“ в яскравих сорочках і крилатих брилях, як величезна традиція — в чоботях, і — всупереч традиції — з електричними гітарами в руках, а один час до часу ще й б'є в повнощого барабана, для настрою для азарту, для життя. Пісні їхні — це балади, давні й про давне, як світ, переважно трагічні. За столиками небагато гостей, можна сидіти спокійно, відпочивати при шкляній густиці еспанського вина, записувати враження й прізвища, які забудуться і які

працювати з усіма, хто любить, шанує і дбає про розвиток української культури, а вже особливо музично-вокальною, і що хоча не раз діти в суміському хорі його напам'ять, він із радістю працює, поруч із диригентом „Ватри“ проф. Василем Дзюлем.

Побажання проф. Василя Шуть до авторів для театру, поета, драматурга? „Щоб написали злішка веселих п'єс для молоді на І дію, може навіть про мову суміш з української й англійської мов... Діти люблять гумор, розуміють і відчувують сатиру. А я напишу музику й хори. Це мали б бути п'єси для молоді віком від 15 до 18 років“.

Ще коротко говоримо про час, бо обсе не знаємо, де його брати, і розходимося, міцно стиснувши руки. Рука у проф. Василя Шуть міцна, сильна — ця людина ще багато доброго зробить для української культури. Дай, Боже!

НЕ ТРЕБА ДОВГО ЧЕКАТИ

ЗАКНИТЕ ПІВ СЬОГОДНІ 3 І Л Я

J. MILLER'S PURE HERB COMPOUND № 6

а вже за кілька годин, а найбільше сльдуєчого дня почується ліпше.

Це вілля діє дуже скоро і в дуже понижє сльдуєчих недугах: кашлю, могоду, зашп, несправності, газів, відбілювання, заворота голови, біля у криках і інші недомогання.

Ціна одної пачки \$16.00, а якщо хочете для своїх приятелів, тоді 2 пачки тільки — \$15.00.

Якщо Ви незадоволені результатом 24-48 годин, поверніть пачку, а гроші будуть Вам сейчас повернені.

Пішіть зараз, долучуєчи чек або моні ордер на адресу: **THE MILLER CO., INC.**

Dpt. 41
790 Broad Street, Newark, N.J.

Л. ЛУЦІВ

ОЛЬГА

КОБИЛЯНСЬКА

Ціна 80 центів

"СВОБОДА"

81-83 Grand Street
Jersey City, N.J. 07304

М'ясо і ковбасні вироби

за німецьким виробом для смаку.

Вироби у власній фабриці ковбас.

ТІЛЬКИ ОДНА ЯКІСТЬ — НАЙЛІПША

яку найліпше люблять господині і цілі родини.

Зайдіть до найближчої крамниці **KARL EHMER**

KARL EHMER

PORK STORES

Головна крамниця:

63-55 Fresh Pond Road Ridgewood - Brooklyn, N.Y.
Філія крамниці в Нью Йорку 1 поза містом.

ПОШУКУЄТЬСЯ

ДВОХ (2) ЛІНОТИПІСТІВ

В УКРАЇНСЬКІЙ АБО АНГЛІЙСЬКІЙ МОВАХ

ДО

ДРУКАРНІ „СВОБОДИ“

в ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. Дж.

Добрі умовини праці, платні свята і вакації, Блю Кросс, Блю Шілд, групове забезпечення на життя й інші бенефіти. — За ближніми інформаціями телефонувати: (201) 484-0237. Безпосередній тел. з Нью Йорку: ВА 7-4125

Вступайте в члени УНСоюзу!

НЬЮЙОРКСЬКА ПРОВІДНА КРАМНИЦЯ КОВБАС ТА НІМЕЦЬКІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

SCHALLER & WEBER

Дім якостей — Різні м'ясні вироби, свіже м'ясиво до варення і печення, ковбаски, шинки.

9 ВЕЛИКИХ КРАМНИЦЬ 9

In NEW YORK — 1654 2nd Ave. (85-86 Sts.) TR 9-3047

In RIDGEWOOD — 56-54 Myrtle Avenue VA 1-7068

In ASTORIA — 28-28 Steiny Street AS 4-3210

FRANKLIN SQUARE, LI — 881 Hempstead Tpk. 437-7877

In FLUSHING — 41-06 Main Street HI 5-2522

In JACKSON HEIGHTS — 82-10 37th Avenue DE 5-1154

In FLORAL PARK, LI. — 269 — 17 Hillside Avenue 343-6116

In FOUHKEEPSIE, N.Y. — 450 Main Street (914) 454-9070

In EAST NORTHPORT, LI. — 250-A Lark Field Rd. (516) 757-0801

ПРОВЕДІТЬ СЬЯТОЧНО, РОДИННО, ВЕСЕЛО, СПОКІЙНО

РІЗДВЯНІ СЬЯТА на СОЮЗІВЦІ!

В неділю, 24-го грудня 1972 р.

Свята Вечеря

з ТРАДИЦІЙНИМИ 12-ма СТРАВАМИ

В неділю, 31-го грудня 1972 р.

Зустріч Нотого Рону

НОВОРІЧНА ВЕЧЕРЯ тільки на замовлення.

ЗАБАВИ в суботу і неділю

при змуках Оркестри „СОЮЗІВКИ“ під дир. В. ДОБУЩАКА, співас ОКСАНА БОРБИЧ

У суботу, 6-го січня 1973 року

Свята Вечеря

з ТРАДИЦІЙНИМИ 12-ма СТРАВАМИ

Замовлення слати:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION ESTATE

Kerthonsen, N.Y. 12446

Tel.: (914) 626-5641

Name

Address

V. M. FASHION FABRIC'S

329 East 14th Street New York, N.Y. 10003
(Між 1-юю а 2-юю еванями) Тел. 477-4303

ПОРУЧАС НА РІЗДВЯНІ ДАРУНКИ НА ВИСИЛКУ В УКРАЇНУ І ДО ПОЛЬЩИ. І ДЛЯ ВЛАСНИХ ПОТРЕБ — НАЙКРАЩІ МАТЕРІАЛИ, ВОВНИ, ПОЛІЕСТРИ І ІНШЕ. НИЗЬКІ ЦІНИ.

Приймається оголошення святочних побажань у „Свободі“

Адміністрація „СВОБОДИ“ повідомляє, що йдучи назустріч загальним побажанням, вона й в цьому році призначить окремі шпальти збільшеного Різдвяного числа на оголошення традиційних святочних привітів і побажань.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ:

1 палів через 1 шпальту \$ 3.00

1 палів через 2 шпальти 5.00

2 палів через 2 шпальти 10.00

3 палів через 2 шпальти 15.00

4 палів через 2 шпальти 20.00

5 палів через 2 шпальти 25.00

6 палів через 2 шпальти 30.00

та в інших розмірах.

Треба сподіватися, що загал нашого Громадянства використає цю нагоду, щоб передати свої традиційні побажання та дати про себе знати своїм рідним, приятелям та знайомим навіть в найдальших закутках світу, куди навряд чи звичайна пошта занесла б таку вістку. Великий тираж „СВОБОДИ“ та відповідний зміст збільшеного святочного числа, надають таким побажанням окремої вартості й значення.

ОГОЛОШЕННЯ ПРИЙМАЄТЬСЯ

за новим стилем до 15-го ГРУДНЯ 1972 року за старим стилем до 30-го ГРУДНЯ 1972 року. При замовленні, прошу зазначувати на котрі свята.

Зголошення святочних побажань, **РАЗОМ З ГРОШЕВОЮ ОПЛАТОЮ**, залежно від величини оголошень, надсилаєти до:

"СВОБОДА"

83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

ЦІННИЙ ДАРУНОК

передплата „СВОБОДИ“ для Ваших Рідних, Приятелів чи Знайомих

Річна передплата 24.00 доларів

Замовлення, залучуючи чек або моні ордер слати

"СВОБОДА"

81-83 Grand Street, Jersey City, N.J. 07303

У цей святковий час —

запам'ятайте своїх вибавливих приятелів-сусіди зі зраками угасної мистецької творчості України — подаруйте їм люксовий альбом

КНИЖКОВИЙ ЗНАК ШЕСТИДЕСЯТНИКІВ

- Резюме англійською, еспанською, французькою й німецькою мовами;
- 14 мистців, 110 репродукцій одно- й багатовольових;
- 304 сторінок, розмір 7 1/4 x 7 1/4 ціалі. Ціна 15 доларів. Замовлення слати до:

Svoboda, P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

ARKA Company

ПРАКТИЧНИЙ ТОВАР

43 E. 7th St.

Tel. GR 3-8550. New York, 10009

НА РІЗДВЯНІ СЬЯТА: а АРЦІ вже можна замовляти куртки, шини, гриби, сміткові картонки, календарі на 1973 рік та багатий вибір дарунків.

Різне

Українське Вислужене Бюро

ROMAN PANGEL SERVICE

141 2nd Avenue, New York City

Tel.: (212) 475-7438 — 3 нагоди РІЗДВА ХРИСТОВОВОГО

ВЕСЕЛИЙ СВІТ

та ПАСЛИВОВОГО НОВОГО РОКУ

В дніх 24, 25, 31-го грудня 1972 р., 1, 7, 8, 14 січня 1973 ЗАКРИТО.

Уряд. год.: від понед. до суб. 8:30 — 6:00 веч. В неділю від 10 до 2 по пол.

ХВОРІ, СЛАБИ, НЕРВОВІ „КАЛЕФЛУИД“

Метода Д-ра Каленіченка

Екстракт життєдайних залоз тварин.

Уживання нашого екстракту поліпшує назагал в дуже великій мірі у випадку загального ослаблення, нервової депресії, змучення, виснаження, забурень і старості. В жінок різко в переходовому віку. Опис українською мовою як уживати КАЛЕФЛУИД писано безплатно. Звертайтеся:

Laboratoires Kalefluid, V.

66, Bid Exelmans, Paris (16), France

Farms & Country Homes

НАЙКРАЩІ ПОСЛУГИ ВОІХ РОДІВ

KOPP of KERHONKSON, N.Y. (914) 626-7500

Real Estate

ХОЧЕТЕ ПРОДАТИ АБО КУПИТИ ВУДИНОК, БІЗНЕС, ЗЕМЛЮ

звертайтеся до **УКРАЇНСЬКОЇ ФІРМИ GEMINI REAL ESTATE CO.**

98 — Second Avenue New York, N.Y. Tel.: 477-6490

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНІ УНСОЮЗУ!

Funeral Directors

Theodore WOLINNIN, Inc.

Директор Похоронів

128 East 7th Street NEW YORK, N.Y. 10009

Tel.: GR 5-1437

СОЛІДНА ОБСЛУГА

ПЕТРО ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИК

Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.

PETER JAREMA

129 EAST 7th STREET NEW YORK, N.Y. ORegon 4-2568

SINKOWSKY FUNERAL SERVICE

3362 Boston Rd. NEW YORK, N.Y. 10469

Tel.: 863-2475

Директор ПОСІФ СЕНКОВСЬКИЙ

Завідує влаштуванням похоронів в каплицях, поховань в кожній районі міста. Похорони по мінімальних цінах.

LYTWYN & LYTWYN UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED

Обслуга ЦІРА І ЧЕСНА. Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.

801 Springfield Avenue IRVINGTON, N.J. NEWARK, N.J. ESsex 5-5555

КОВАЛЬЧИК FUNERAL HOME

Completely AIR CONDITIONED

Займається Похоронами в ставі NEW JERSEY.

Ціни приступні для всіх. Обслуга чесна й найкраща. У випадку смутку в родині, кличте, як в день, так і в ночі

WILLIAM F. RASLOWSKY, Manager

129 Grand Street (cor. Warren Street) Jersey City, N.J. 07302

Henderson 4-5131